

Bài: CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI PHƯƠNG ĐÔNG

1. SỰ HÌNH THÀNH CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI:

1.1. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN VÀ SỰ PHÁT TRIỂN KINH TẾ:

❖ Điều kiện tự nhiên:

- Nằm ở lưu vực những con sông lớn và đồng bằng.
  - o Thuận lợi: đất đai màu mỡ, gần nguồn nước, thuận lợi cho sản xuất, sinh sống.
  - o Khó khăn: dễ bị lũ lụt, gây mất mùa, ảnh hưởng đến đời sống của nhân dân.

→ Cư dân sống quần tụ, gắn bó với nhau → Nhà nước sớm hình thành.

❖ Sự phát triển của các ngành kinh tế:

- Nông nghiệp lúa nước (chủ đạo), ngoài ra còn có chăn nuôi, thủ công nghiệp.

1.2. SỰ HÌNH THÀNH CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI:

- Cơ sở Hình thành:
  - o Điều kiện địa lý thuận lợi → quy tụ.
  - o Sự phát triển của sản xuất → phân hóa giai cấp.
  - o Nhu cầu sản xuất nông nghiệp → Tổ chức, quản lý.

→ Nhà nước ra đời.

- *Quá trình Hình thành:* Các quốc gia cổ đại đầu tiên xuất hiện ở Ai Cập, Lưỡng Hà, vào khoảng thiên niên kỉ IV TCN, Trung Quốc, Ấn Độ - TNK III TCN.

2. CHẾ ĐỘ CHUYÊN CHẾ CỔ ĐẠI:

2.1. XÃ HỘI CỔ ĐẠI PHƯƠNG ĐÔNG:

- Vua, quý tộc: là tầng lớp thống trị, bóc lột trong xã hội.
- Nông dân công xã: Chiếm số đông trong xã hội, thực hiện nhiều nghĩa vụ với nhà nước.
- Nô lệ: là tầng lớp thấp nhất, bị bóc lột, làm những công việc nặng nhọc và hầu hạ quý tộc.

2.2. CHẾ ĐỘ CHUYÊN CHẾ CỔ ĐẠI:

- Do nhu cầu sản xuất, điều hành và quản lý xã hội, nhà nước được hình thành từ các liên minh bộ lạc.
- Chế độ nhà nước do vua đứng đầu, có quyền lực tối cao, có một bộ máy hành chính quan liêu giúp việc thừa hành → chế độ chuyên chế cổ đại.

3. VĂN HÓA CỔ ĐẠI PHƯƠNG ĐÔNG:

3.1. SỰ RA ĐỜI CỦA LỊCH PHÁP VÀ THIÊN VĂN HỌC:

- Nhu cầu: do nhu cầu sản xuất nông nghiệp.
- Thành tựu: Chia lịch: 1 năm = 365 ngày = 12 tháng, 1 ngày = 24h.
- Ý nghĩa: có tác động thực tiễn đối với sản xuất gieo trồng → mở rộng tầm hiểu biết của con người.

3.2. CHỮ VIẾT:

- Do nhu cầu trao đổi, lưu trữ kinh nghiệm.
- chữ viết sớm Hình thành từ thiên niên kỉ IV TCN.
- Lúc đầu: Chữ tượng hình,
- Phát triển hơn là chữ tượng ý, tượng thanh..
- Viết trên: thẻ tre, da thú, đất sét nung, giấy Papyrus...
- là phát minh lớn và là biểu hiện đầu tiên và cơ bản của văn minh loài người.

3.3. TOÁN HỌC:

- Ra đời do nhu cầu tính toán , xây dựng...
- Thành tựu: Các công thức sơ đẳng về Hình học, các bài Toán đơn giản về số học, phát minh ra số 0, số Pi...
- Phục vụ cuộc sống và để lại kinh nghiệm cho giai đoạn sau.

3.4. KIẾN TRÚC:

- Kim tự tháp Ai Cập, vườn treo Babilon, Vạn lý trường thành... là những công trình thể hiện quyền uy của vua chuyên chế.
- kì tích về sức lao động và tài năng sáng tạo của con người.